

TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ
BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

CENTRALA MÖDRAHÄLSOVÅRDEN
REGION VÄRMLAND
NOVEMBER 2023

Innehåll

Nyheter i Cosmic från 2023-12-01	s 03
Provtagning Covid-19 och influensa	s 03
Kikhosta	s 04
Mycoplasma genitalium-DNA (PCR) – byte av analysmetod	s 04
Graviditetsregistret	s 05
Projekt kulturtolk/doula	s 05
Reviderad vårdrutin	s 06
LEVA-metoden	s 06
Avslutar anställning inom Region Värmland	s 06
Samordningsbarnmorska sökes	s 06
Information från Livets tråd	s 07
Kalendarium	s 08

Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna
Ansvarig utgivare: Ingela Larsson, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till Centrala mödrahälsovården i Värmland:

Tora Thornblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se
010-831 70 03

Ingela Larsson, Samordningsbarnmorska, Ingela.Larsson@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Mirja Fredriksson, Dietist/Verksamhetsutvecklare, mirja.fredriksson@regionvarmland.se,
010-831 67 25

Sofia Nääs, Psykolog/Verksamhetsutvecklare, sofia.naas@regionvarmland.se 010-831 60 16

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

1177.se/varmland • vardgivarwebben • regionvarmland/intranatet.se

Nyheter i Cosmic från 2023-12-01

I namnet på alla journalmallar som används på barnmorskemottagningarna är Allmänmedicin borttaget.

I mallarna ”Hälsosamtal gravid barnmorskemottagning” och ”Inskrivning gravid barnmorskemottagning” är sökordet DUDIT tillagt.

I mallen ”Inskrivning gravid barnmorskemottagning” är sökordet Hälsoproblem borttaget och ersatt med sökordet Hälsa- och sjukdomshistoria. Under sökordet Hälsa- och sjukdomshistoria finns alla de sjukdomar som det ingår att fråga om när anamnes tas.

Mallen ”Distansuppföljning post partum barnmorskemottagning” används som tidigare, vid telefonkontakt 1–2 veckor post partum.

Mallen ”Uppföljning post partum barnmorskemottagning” användas som tidigare, vid eftervårdsbesöket men kan nu också användas vid tidig kontakt post partum, när det är ett besök på BMM eller när barnmorskan träffar den nyblivna familjen vid deras besök på BVC. Under sökordet Kontaktersak väljs Uppföljning 1–2 veckor efter förlossningen eller Uppföljning 8 veckor efter förlossningen och utifrån valet utvecklas mallen med olika sökord.

Mallen ”Besöksanteckning barnmorskemottagning” ska användas vid dokumentation av blodtryckskontroller post partum.

/ Ingela

Provtagning Covid-19 och influensa

FHM och Region Värmlands rekommendation avseende vem som erbjuds PCR-test för Covid-19 är:

- personer vars läkare bedömer att en covid-19-diagnos har betydelse för personens fortsatta behandling
- patienter inom hälso- och sjukvård där läkare bedömer att en covid-19 diagnos har betydelse för åtgärder som vidtas inom sjukvården.

Gravida tillhör riskgrupp för svår sjukdom och kan även vid mildare symtom behöva trombosprofylax vid samtidiga riskfaktorer för trombos. Det finns en aktuell rutin [VÅR-24140 Covid-19 vid graviditet](#) som gäller vilka som skall testas (alla gravida som har symtom) och vilka som skall remitteras till specialistmödravården för ev trombosprofylax (beroende på riskfaktor). Att vi valt alla gravida beror på att svårighetsgraden av sjukdomen kan ändra sig och då blir det också olika tröskel för trombosprofylax.

När det gäller provtagning finns också en rutin som också gäller barnmorskemottagningarna, [RUT-26510-v.1.0 Provtagning och bevakning av provsvar - influensa och covid-19](#) som belyser vem som beställer prover och bevakar provsvar samt provtar och detta kan variera från en BMM till en annan.

Observera att gravida också i PCR-testet kommer testas för influensa vilket ju är bra för de rekommenderas vid sjukdom antiviral behandling för att minska risken för svår sjukdom.

[Behandlingsrekommendation – Behandling och profylax vid influensa \(lakemedelsverket.se\)](#)

Ett positivt antigen test är tillförlitligt och kan ersätta PCR-testet. Man behöver alltså inte göra både och om antigen testet är positivt. Ett negativt test utesluter dock inte sjukdom och heller inte annan sjukdom än det testet är avsett för (dubbeltest för covid-19 och influensa finns på marknaden).

/ Tora

Kikhosta

Kikhosta är en väldigt smittsam luftvägsinfektion som ger en långvarig och besvärlig hosta tillsammans med ett karakteristiskt högt ”kiknande” ljud vid inandning,

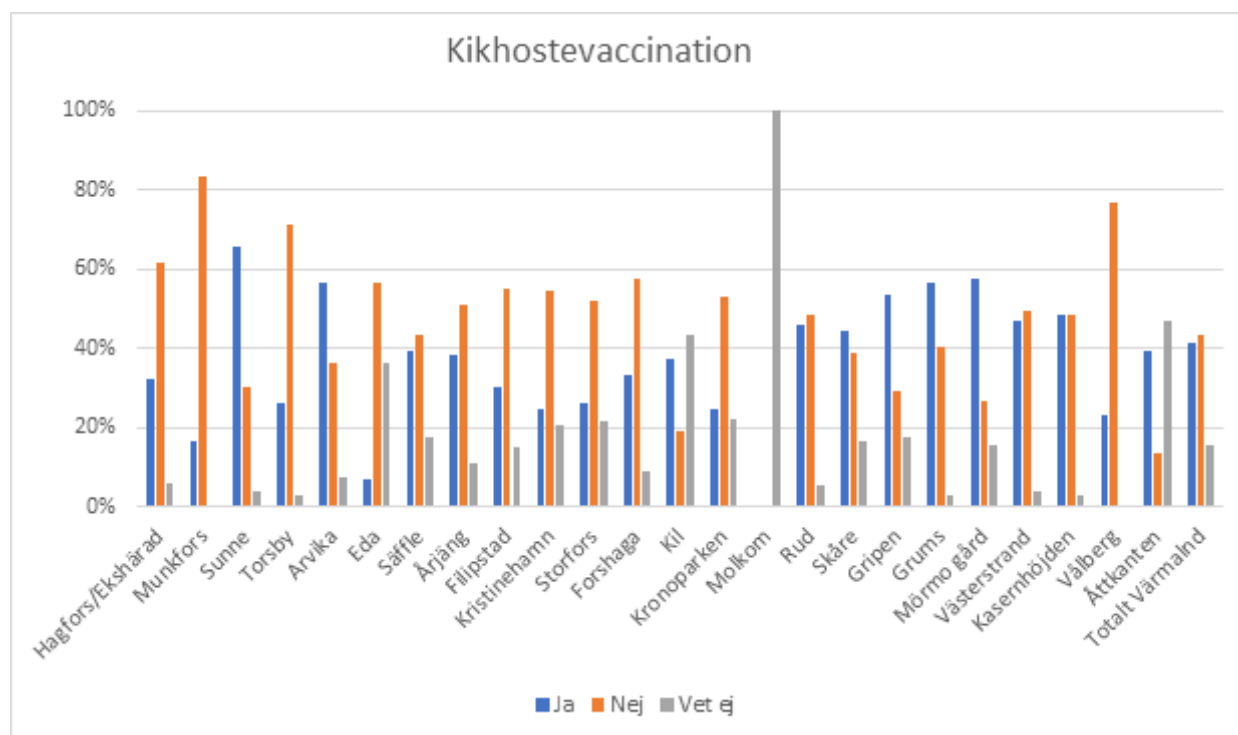
För de yngsta spädbarnen, som ännu inte har fått sin första dos vaccin, kan kikhosta vara en mycket allvarlig och ibland livshotande sjukdom. 80% av de som avlider i kikhosta är barn under tre månader. Genom att vaccinera gravida överförs antikroppar till barnet som blir skyddat under sina första månader.

Det är viktigt att gravida informeras om kikhostevaccination i början av graviditeten och att remiss skickas till Vaccination Värmland så snart den gravida tackat ja till vaccination. Vaccinationen kan ges från graviditetsvecka 16 och vaccination tidigt i andra tremestern ökar chansen för att även prematura barn vid födseln ska ha hunnit få antikroppar och därmed skydd.

Kikhosta förekommer under hela året, den är inte säsongsbetonad som till exempel RS-virus.

I bifogad länk finns en film om ett litet barn med kikhosta, [infant girl with whooping cough](#)

Diagrammet visar hur stor andel (%) gravida som tackat ja, nej eller där barnmorskan inte vet om den gravida fått kikhostevaccination av de som är förlösta 2022-11-28 – 2023-09-30 och där uppföljning är gjord till och med 2023-11-20.

/ Ingela

Mycoplasma genitalium-DNA (PCR) – byte av analysmetod

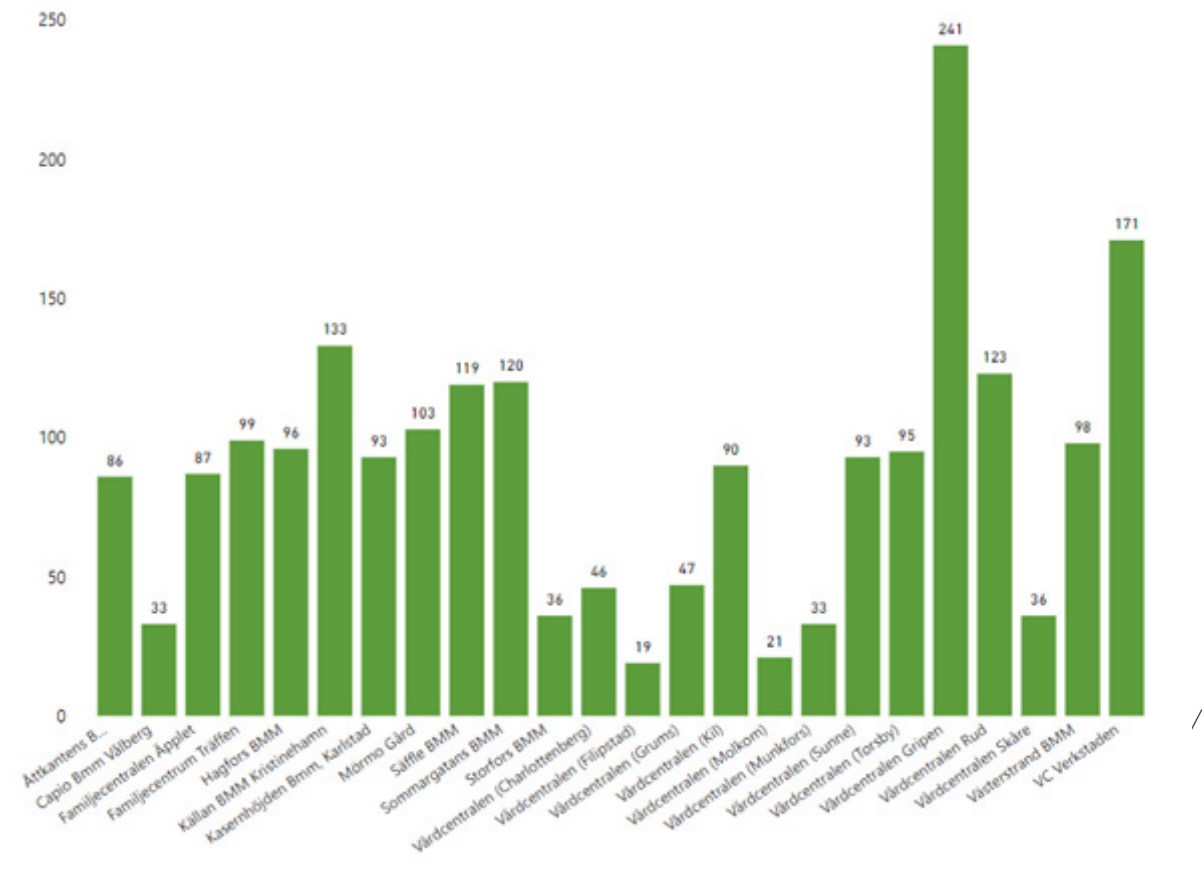
Som led i övergången till EU:s direktiv gällande in vitro-diagnostik (IVDR) kommer flera befintliga in-house metoder i dag bytas ut mot kommersiella produkter.

[Mycoplasma genitalium-DNA \(PCR\) – byte av analysmetod - Region Värmland Intranät \(regionvarmland.se\)](#)

/Ingela

Graviditetsregistret

Diagrammet visar antal inskrivna i Graviditetsregistret per barnmorskemottagning från 2023-01-01 till och med 2023-11-20. Kontrollera med mottagningens inskrivningsbok/pärm att antalet inskrivningar i Graviditetsregistret stämmer med era noteringar. Gravida som är inskrivna i Graviditetsregistret på annan barnmorskemottagning, har tackat nej till att delta i kvalitetsregister eller har skyddad ID kan vara en anledning till att antalet inte stämmer.

/Ingela

Projekt kulturtolk/doula

Under våren 2017 startade projektet kulturtolk/doula. Arbetet startade med att rekrytera personer som skulle kunna arbeta som kulturtolkar och kulturdoulor, de utbildades och från och med januari 2018 kunde de påbörja sina uppdrag. Under åren har de varit verksamma i olika gruppverksamheter på Familjecentralerna, BVC, BMM samt på förlossningsavdelningen.

Projektet avslutas 31 december 2023. Kulturtolk/kulturdoula kan användas till 15 december.

Efter att projektet har avslutats ska en utvärdering göras och resultatet av denna summeras och sammanställas i en slutrapport.

30 november kommer det att vara en avslutning där vi tackar alla fantastiska kulturtolkar och kulturdoulor för deras insatser.

/Emma Bryngfors Nilsson

Projektledare Kulturtolk/kulturdoula

Reviderad vårdrutin

Vårdrutinen [VÅR-13413 Bakteriuri under graviditet](#) ersätter två gamla rutiner, Screening för asymtomatisk (ABU) hos gravida och UVI.

Under rubriken Screening under graviditet har indikationen omskurna tillkommit. Antal provtagnings-tillfällen för screening är ändrad, endast gravida som haft flera akuta cystiter det senaste året ska det tas urinodling på i graviditetsvecka 25, övriga endast i samband med inskrivningen. Vid behandling är preparat-valen ändrade.

/Ingela

LEVA-metoden

Ett eget inlägg om LEVA-metoden finns i podden Hälsoveckan by Tyngre. Där pratar de om forskningen bakom LEVA-metoden och argumenten och kritiken som kommit.

Orkar man inte lyssna på hela skulle jag rekommendera att lyssna från 42 minuter in i podden och framåt där de går igenom kritiken som vi fått från kroppsaktivisterna och bemöter dessa.

Orimlig kritik mot hjälp med viktnedgång efter graviditet — Tyngre

/Mirja

Avslutar anställning inom Region Värmland

Jag gör sin sista arbetsdag som dietist inom Barn, unga och familjhälsa 30/11. Efterträdare är i dagsläget inte klart.

/Mirja

Avsätt tid för 10 januari

För att möjliggöra en genomgång av reviderade rutiner bjuder jag in till Teamsmöte för barnmorskor på BMM och MHV-läkare den 10:e januari 2024 på eftermiddagen. Inbjudan kommer.

/Tora

Samordningsbarnmorska sökes

Det har blivit dags för mig att gå vidare i livet efter 48 års tjänst i Landstinget/Region Värmland. Vill du ha ett stimulerande arbete sök tjänsten som samordningsbarnmorska via länken nedan [Lediga jobb](#)

/Ingela

Information från Livets tråd

- Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Representant från Amningshjälpen, barnmorska Nina Stanizewski anordnar kostnadsfria digitala kurser om amning till blivande föräldrar. Tidigare kurser har varit mycket uppskattade, såväl i Värmland som i övriga Sverige.

Kurserna är ett komplement till befintlig amningsinformation och vänder sig till såväl första- som flerbarnsföräldrar.

Förnärvarande är inga kurser planerade.

För mer information hänvisa blivande föräldrar till [1177.se besök under graviditet](http://1177.se/besök-under-graviditet)

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk](#)

Kyl och frys

Nu finns det kyl och frys på förlossningsavdelningen där det finns möjlighet att förvara urmjölkad bröstmjölk

[RUT-20838 Handmjölkning hos gravida med diabetes](#)

Vårdprogram, Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns att ladda ner via länk:

[Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodförvårdgivare.se\)](#)

Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetet mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Astrid Ekeberg
Benita von Essen, vikarie
Camilla Besterman
Cristina Gillå
Eva Rickman
Helena Donborn
Ingela Larsson
Katarina Sefton
Madeleine Pizarro Torrijos, föräldraledig
Maja Hammarlund, vikarie
Magdalena Fritzson, föräldraledig
Nina Stanizewski
Suzanna Sundström
Ulrica Gustafsson
Ulrika Huatorpet Nilsson

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se
Ingela.Larsson@regionvarmland.se

KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av CMHV och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Centrala mödrahälsovården anordnar eller stöder:

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Motiverande samtal, [Utbildningsplattformen](#)

Håll utkik efter vårens utbildningar, de blir snabbt bokade

Kommande utbildningar

Januari

* Genomgång av uppdaterade vådrutiner

10 januari, eftermiddag, digitalt via teams
För barnmorskor på BMM och MHV-läkare
Inbjudan kommer

April

* BMM-dag

16 april, heldag, Galaxen, Regionens Hus
Inbjudan kommer